

ШУМАДИЈА,

Л И С Т Ъ З А

КЊИЖИВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

ТЕЧ. VI.

Овај листъ издаван сваке Суботе. Цена е одъ 1. Апр. до нове године 18 гр. За огласе плаћа се 3 кр. ср. одъ врсте за едан-путъ а 5 кр. ср. за трипутъ.

№ 49

Путевн Судбине.

(Продужено)

После неколико недеља врати се Јрна у Ибаръ натрагъ. Она ми се извинјавала, како е воља њѣнога супруга њо наморала, да отиде съ њимъ у Рибницу, те да тако мене, сестру своју у највећој мојој туги остави, но да е она при свемъ томъ саучествовала у мојој туги, и да е се са жалостнимъ срцемъ, истргла изъ наручја мой. Я самъ њимъ рѣчма повѣровала и осећала самъ неко олакшанѣ и утѣху; ерѣ погруженный у туги радо приклана свое уво мелему благи рѣчи, а тереть му се у пола съ душе скида, кадъ види, да и други учествуе у његовомъ болу, кадъ и други осећа величину његове несреће.

Са мојомъ сестромъ вратила се само Ластва и едовита Вуча; чуварка дѣце нѣ дошла съ њима; она е изъ службе одпуштена. Мени е завета у едну руку было мило, што е отишла испредъ мон очию; ерѣ премда я нисамъ башъ могла свалити сву кривицу за онај несрећный случай на њо, то би ми ипакъ несносно было, имати свакадъ предъ очима оно лице, кое е мое, њѣномъ надгледанно повѣрено единче у смртной опасности безчувствено оставила, Будући самъ я садъ была сасвимъ усамљѣна и ерце мое пусто, то самъ се са толико већомъ любви приклонила и посветила њѣжној и красной дѣцы мое сестре, премда е то была слаба наклада за мога изгубльногъ Жарка. Особито четворогодишный и бодрый синчиѣ Ярниѣ, Владимиръ, бияше мой любимацъ, а и красно ово дѣте бияше ми веома наклонѣно, и све ми се чиняше, као да е онъ судбомъ опредѣленъ, да мога Жарка замени. Лиљана пакъ, мала ћерка Ярниѣ, бияше много ладнѣя према мени, — она е била истоветна мати, душомъ и тѣломъ.

Готово една читава година дана бияше протекла одъ тога тужногъ за мене догађаѣ, кадъ наеданпутъ најстарѣи братъ мога покойногъ супруга пошлѣ къ мени едного вѣстника, и замоли ме по њѣму, да безъ одлаганя къ њѣму похитимъ; будући е онъ лежао на самртной постели, па е веома желю, да ме јошть едномъ види, и будући да нѣ имао породе и други наслѣдника, да ме постави за едну наслѣдницу свога незнатногъ иманя. После дня воля племенитогъ овогъ мужа бияше мени светина,

и я се ни едного часа нисамъ затезала, да е испунимъ. Съ обећанѣмъ, да ћу се за кратко време опетъ у Ибаръ повратити, опростимъ се съ мојомъ сестромъ и њѣнимъ супругомъ, и похитимъ у светый за ме предѣлъ, гди ми е некадъ любви срећа цветала, и кои већ пуње три године дана видила нисамъ. Я самъ јошть дошла на време, мой деверъ бияше јошть у животу и радовао се веома, што ме е видио; но на два дана по моме долазку умре онъ безъ икакви мука, Богъ нека га прости и утѣши у блаженнымъ небеснымъ предѣлима за обиде и гоненя, којма е племе његово подлегло. Я самъ наредила да се сво његово покретно иманѣ мени у Ибаръ донесе а кућу његову и земљу, предала самъ надзору старешине они планина. — и почемъ самъ све ово свршила, крепемъ се на путъ натрагъ у Ибаръ.

Страовита олуина и бурна киша принуди ме другога дана мога путованя у вече, да се одъ разуздане ярости стихия склонимъ у едну усамљѣну колебу, коя е подалеко одъ пута у средъ дивльгъ честара лежала. Една старица привати ме на прагу свое колебе са приателскимъ и гостопримимъ поздравомъ, но примѣти ми уедно, да морамъ дѣлти мадену њѣну колебу съ њоме и њѣномъ на смрти лежећомъ ћеркомъ. Кадъ самъ у собу уишла, усправи се една женскиѣ на својој постели, упре непостояный погледъ свои изумрли али необычнимъ пламеномъ севаюћи очию на мене, стресе се сва; и викне гласомъ, кои е ужасъ и стра уливао: „Милость, милость. Ти си несрећна! Ахъ, остави ме, да мирно умремъ, та я ти већ немогу више оно повратити, што самъ ти узела; но я самъ мое дѣло тежкимъ кањѣмъ и великимъ мукама одплатила! — Ахъ! кадъ бы баръ знала извѣстно, да самъ се доста патила, неби ни по ја было, него ахъ, — я ћу можда за свагда на ономъ свѣту вѣчнимъ мукама предана бити!“

Мене обузе страва и зебня при овимъ рѣчима. У првый ма мислила самъ, да е она уманута или бесомучна; — али гласъ њѣзинъ учини ми се познатъ, и я приступимъ, да ово умируће бѣдно створенѣ изближе видимъ. Я самъ пазливо упрла мой испитуюћи погледъ у бледо лице болне, и са стравомъ познамъ у њѣој ону чуварку дѣце, у присуству кое е мой несрећный Жарко пострадао, и кою одъ оногъ дана никако више видила нисамъ.

Она сакрје са поразителномъ запѣвкомъ свое лице одъ мене, кадъ сама приступила нѣному кревету; мене пакъ обузе саучастна туга и сажалнѣ према овой умирающей души. Я іой пружимъ руку и рекнемъ іой утѣшительнымъ гласомъ: „Небой се одъ мене, бѣдна несреѣннице! Я самъ ти давно веѣь опростила. Шта си ты томе крива што мене несреѣнницу злоудна судбина гони? Я знамъ добро, да odporъ твой не бы могао застрашити гладну курячицу.“ — Болна дѣвојка окрепе се мени, шѣрила ме е тужнимъ погледомъ, и озбиљне е сузе ронила низъ увело лице. „Бѣдна Вешто!“ рекне она, „ты дакле іошть незнашь како си ѣволски обманута, каква ти е вопиюћа неправда учинѣна, ты незнашь, како си ты жертва била пакостне преваре и злбни умишляя? — Твои најближи сродници, коима си се ти прилюбила са неограниченимъ повѣренѣмъ и вѣрносћу, — они су ти ножъ у срце заболи. — О паклени демони, кои ми засѣнуше очи блескомъ злата! Они у своимъ богатимъ дворима живе весело и у задовольству, нити нѣову душу раздире каияѣь, — а мене, коя нисамъ ни близу онако неваљала, мене ужасно пробадаю стреле крайнѣгъ очаяня, и споменъ на ово єдино мога живота грешно дѣло не дає ми ни на яви ни у сну нигда мира! О, тежко мени, тежко мојой души!“

Ужасна слутня ме обузме при овимъ нѣнимъ рѣчицама: „Казуй разговетно, несреѣно створенѣь!“ викнемъ іой пламтеимъ очима, и у највећемъ узбуђеню душе, „скини тавну завѣсу съ твоє страовите тайне. Я морамъ све пореду знати, па макаръ о дѣломъ свѣту и човѣческомъ роду очаявала!“

На то се болна усправи и прозбори промуклимъ гласомъ: „Твоє дѣте ниси ты изгубила несреѣнимъ случаємъ, и ту нѣ било ни спомена о каквой курячици, — све е то лажь, ядна обманута майко! твоє е невино дѣте по заповести твоє собствене сестре одъ кроваве цєлатске руке пало!“

„Ужасно!“ викне Вољана, прекинувши својой майки рѣчь, „проклето нека буде то адско чудовиште, та твоє одрођена сестра! Па ты се іошть ниси осветила за то, несреѣна майко?“

„Іошть нисамъ, нити могу; него ты треба да ме осветишь!“ одговори Вешта, и дивля іой ватра сѣваше изъ упали очию.

„Обу, майко, обу! Ономъ ѣволу валя се осветити, ономъ демону, кога ти е природа за сестру подарила, па макаръ то и мене живота стало!“

„Садъ си моя права кѣи, и ако останешъ стална при овакимъ мыслима и вѣрна твоимъ рѣчицама, онда ѣе те свакадъ мой духъ съ благословомъ облетати и пратити. Но я ти іошть нисамъ све приповедила, чуй дакле далѣь:“

„Премда ме е при првимъ рѣчицама те несреѣннице нека страшна слутня прострелила, то ме ипакъ при свршетку нѣногъ казиваня обузе таква страва, какову никадъ осећала нисамъ. Я у првый ма' нисамъ могла ни сватити такове величине злочинства, па зато іой нисамъ одма безусловно ни поверовала:“

„Ти лажешъ!“ викнемъ я на ню, чисто изванъ себе, „нѣ могуће, да е моя сестра Ярна у станю, таково злочинство учинити. Ты ню мрзишь, што те е она изъ двора одпустила, и рада си изъ освете мене противъ нѣ раздражити. Немой ме у очаянѣ доводити, несреѣннице, я те молимъ, я те приклинѣмъ, казуй истину!“

„На дверима смрти“, одговори она, „ономи лажь, подлость и клевета. При умираю и најцрнѣй злочинацъ казує са страомъ и зебњомъ ясно истину, ерѣ га мори приближаванѣь неизвѣстне будућности. Ни я те нећу обманути у момъ последнѣмъ часу, премда бы обмана за тебе боля была него ова ужасна истина. Но я самъ се горко покаяла, и нисамъ рада понети на онай свѣтъ никакву лажь!“

Я покріємъ мое лице, и неописано чувство раздирало ми е прси. Но после краткогъ времена прикупимъ оцетъ силе, и рекнемъ каюћой се грѣшници заповѣдателнимъ гласомъ: „Казуй дакле све по реду, да ясно провикнемъ то паклено злочинство!“

„Познато ти е,“ започе болна несреѣнница свою приповѣдку, „да е твоє сестра, госпоє одъ Ибра и Ситнице, одъ вайкада была здраво наклона оной гадной и пакостной баби, Вучи, и да е особито задовольство налазила у нѣной вѣштини прорицаня и саобраћаня са тайнимъ дусима. Па и саму мене бияше проклета вештица привукла на свою страну, тако, да самъ сваку нѣну рѣчь сматрала као гласъ вишегъ створеня. Єдно ютро, кадъ самъ се я случайно десила у соби Вучиной, уѣе госпоє Ярна кѣ нами у собу изприча намъ: како е врло ружно снала, и како іой се у сну єдно страшило показало, кое е у лицу сасвимъ наликъ на нѣну сестру Вешту, сирѣчь на тебе, но у осталомъ имало е то страшило изгледъ грозне аждає. — Вуча мане при тимъ рѣчицама твоє сестре суморно главомъ, тайно но демонско смешенѣь могло се на нѣногъ одвратномъ лицу примѣтити и по краткомъ ѣутаню прозбори она: „Я самъ те завѣкъ позорномъ чинила на ту твою сестру, но као годъ што си ме ты у свачемъ безпрекословно слушала, тако си башъ у овомъ моме совѣту, кои се твцао твоє сестре, была напротивъ сасвимъ упорна. Благо теби садъ кадъ ве е и сама судбина на мой совѣтъ подсетила. Него мы ѣемо оне ноћи, кадъ буде пуњ мѣсець, питати о томе подземне духове.“ Овай е предлогъ примила Ярна после некогъ малогъ противлѣня и затезаня. — После неколико дана, кадъ е бледи мѣсець у пуной својой слави свое сребрне зраке на мрачну землю расипао, скупимо се: я Вуча и госпоє Ярна, твоє сестра, у єдномъ тавномъ лагуму исподъ величественогъ замка око поноћи, съ томъ намѣромъ, да будућность испитамо. Вуча е понела са собомъ єдно тайнствено огледало, єданъ малый котлић неке амайліє и друге неке ствари, посвећене злимъ дусима подземнога свѣта. Пошто е Вуча неке, мени посве неразумителне рѣчи изговорила и страовнимъ изразомъ лица подземне духове позивала; пошто е неки мелемъ одъ свакояки ствари скувала и свой демонскіи благословъ надъ нѣнимъ изрекла, погледа она у тайнствено огледало, и рекнувши намъ, да се мало на страну склонимо, изговори она ужаснимъ гласомъ слѣдующе речи: „Госпоѣ

одъ Ибра и Ситнице! одъ твоє сестре немашъ се ниче-
му бояти; но нѣно ће дѣте, ако остане у животу, бити
убица твоє дѣце.“ Тадъ повикне Ярна: „Смртъ нека по-
стити нѣно дѣте!“ а Вуча одговори ђаволскимъ сме-
шенѣмъ: „Тако нека буде; пріє него би угнуло овакво
благородно и дично племе, као што є племе юначкогъ
господара одъ Ибра, нека се уништи и погази тај не-
зватни црвѣ“ — И тако є оне ноћи заключена смртъ не-
виногъ Жарка. Вуча є примила тај посао на себе да
за скупе новце найми убијцу, коме самъ я имала дѣте
предати у руке. А и мени є обећана сѣйна награда ако
се добро узвладамъ, ако мой налогъ вѣрно и разборито
испунимъ, и ако за навѣкъ ову ужасну тайну, мраку за-
боравности предамъ, напротивъ тога, ако би ми икадъ
пало на умъ, да ѿй издамъ оне су ми смрћу грозиле. Сре-
бролюбіє, стра а при томе и приврженостъ према мо-
јој госпои, све ово опредѣлило ме є, да приступимъ
овомъ пакленомъ савезу. За кратко є време наћенъ у-
бијца, и за то богомрско дѣло опредѣленъ є онај данъ,
кадъ си ты, несрећна майко, отишла съ твоіомъ сестромъ
Ярномъ на веселѣ у сусѣдни замакъ. У исто време из-
мислила є она вештица Вуча єдну гатку, съ коіомъ ѣу
я тебе и остале у замку обманути. На неколико сатіѣ
по одлазску твоє и твоє бездушне и подле сестре изъ И-
бра, отидемъ я съ Жаркомъ и маломъ Ляляномъ у най-
даљи угаль баште, гди є владала мртва тишина. Ляля-
ну самъ посадила на меку траву, и дала самъ ѿй цвѣћа,
да се съ њиме игра. Жарка пакъ приводемъ, да отиде
самномъ мало далѣ, да у бистромъ рибняку рибе ватамо.
Онъ се приволе на то радостно, и я га одведемъ у о-
ближню шумицу. Тамо є чекао целатъ и вештица Ву-
ча невину жертву своє ђаволске пакости. Мене є обу-
зела нека тайна зебня и затезанѣ, кадъ самъ ове нелю-
де издалека видила, и мени се учини, као да ми є неки
тайни гласъ шаптао, да се нагло оданде уклонимъ, и си-
рото дѣте избавимъ. И доиста, я самъ већ пошла не-
колико корака натрагъ, међутимъ се мали Жарко запла-
щено око мене савіяо, показиваюћи рукомъ на Вучу и
целата, као да є сиромѣ слугіо, шта оно двоє съ њиме
намѣраваю. Но на скоро ме сустигне Вуча съ њимъ
праіоцемъ. Она пакостна вештица запита ме срднимъ
лицемъ и стреляюћимъ очима, шта значи мой нагли по-
повратакъ? Я паднемъ предъ њомъ на колена, и моли-
ла самъ є и приклоняла, да поштеди млађани животь не-
виногъ Жарка. „Несрећо разиѣжена, продере се она на
мене, заръ ты незнашъ, да се овај црвѣ мора погазити,
да не дорасте до отровне зміє, коя ће дѣцу племенате
породице одъ Ибра и Ситнице прогутати?“

При овимъ рѣчима дала є она знакъ ономъ дивлѣмъ
разбойнику, кои се одма на мене устреми, истргне ми
дѣте изъ руку, и съ њиме нагло у шуму похита, да га,
као што му є наложено, далеко одъ замка у густой шу-
му убіє и грабљивимъ птицама и вуцима остави.

Какаѣ и очаяѣ раздраало є прси мое, кадъ самъ
видила, како є целатъ дѣте у шуму одвукао, и я поср-
немъ на землю. На то ме Вуча подигне са землѣ, и
шапне ми на уво: „Освести се, ово є дѣло неизбѣжно
ков се морало учинити. Немой цѣло ово, добро удеше-
но дѣло да покваришъ твоіомъ неумѣстномъ чувстви-

телношћу, немой, изиграй ову игру разумно, како не бы
изгубила сѣйну награду, коя ти є обећана.“

Я пакъ нисамъ могла одъ тежке туге сузе задржа-
ти. Онда ме Вуча увати за руку и рекне ми: „Ајде са-
мномъ, я ѣу за тебе говорити. Ты ми само немой у ни-
чемъ противословити, па ће се све на лепъ начинъ
свршити.“

(Продужиће се)

М р ѣ и ц е .

— Єдномъ краљу покажу приятель єданъ надгробны
споменикъ, кои є найвећемъ њговомъ неприятелю подиг-
нутъ быо, и да бы му се допали упитаю га, дозвољавали да
га сруше. Краљ ѿ ладнокрвно погледи и рекне „не, не-
зашто бы то чинили, я бы желіо да се свима моимъ не-
приятельима што пре такавъ споменикъ дигне!“

— После битке кодъ Н. дотерали су селяке изъ
оближњи села, да погибше саране. Ови су све редомъ
у рупу бацали, и єдноме, кои є изнемоглимъ гласомъ викао
„Я самъ живъ, немойте ме бацати“ одговоре: то нѣ истина
да си ты єданъ међу оволикима живъ, него ајде и ты
тамо съ њима и баце га као и остале у рупу.

— Кажу, да є црковный учитель Августинъ, єдномъ
на средѣ пѣнце наградіо єдну велику дашчару, и почео
викати, „овамо, овамо люди, я ѣу свакомъ казати, шта мы-
сли.“ Садъ навале сви изъ любонитства, да виде, далъ то
може бити, да онъ зна, шта њѣ толяки мисле. Кадъ
се дашчара напунила и светъ се утишао, рекне онъ „Я
знамъ, да сви вы мислите и ради сте да свашта, євтино
купите а скупо да продате. Сви се насмею, признаду
да є то цела истина, и да є сваки човекъ користоло-
бивъ и разиѣу се.“

— Невіѣй чиновникъ, у време цара Јосифа II быо є
яка пѣяница. Царъ га є выше путѣй као свогъ любимца
саветовао, да се єданпутъ тогъ порока окане, єръ ће га
изъ службе изтерати, коє кадъ буде не предстои му ништа
друго него просячкѣй штапъ, па єданпутъ му рекне изме-
ѣу осталого и ово: „Ты знашъ добро, дете мое да се те-
стѣя дотле на воду носи, докъ се неразбіє, па се боимъ,
да и кодъ тебе тако не буде.“ Чиновникъ хитро и са-
свимъ равнодушно рекне на то, „ваше величество, я самъ
у томъ сигуранъ, єръ се моя тестѣя никадъ нєно си за во-
ду, већ све за вино, и тако се неће никадъ разбити.“

— Првѣй певаць италянски опера у Невіорку, Нар-
дини, обогатио се, слѣдујоћимъ врло слепимъ случаемъ.
Онъ се залюби у єдну модисткиню и посѣђавао є врло
често. Єдномъ кадъ є кодъ њѣ у посѣту дошао, дође
братъ модисткинѣ и упревши му пиштоль у прси рекне
„казуй, оћешъ ли узети мою сестру, и ако оћешъ то пра-
ви брачный уговоръ“ Нардини се упрепасти и одговори
да оће. Садъ овај доведе три човѣка, уговоръ се на-
чини, и њѣ двоє венчаю се. После венчана на недељу
дана, дође младој госпои писмо изъ Лондона съ тимъ
радостнымъ гласомъ, да се є њѣкѣй ѡнъ издалека срод-
никъ представіо и ѡю за наслѣдницу целогъ свогъ има-

ня, кое на 4 милиона долара износи, оставио, и тако Нар-
дини постае силомъ богатъ човекъ.

— У време оно, кадъ е Луи Филипъ последній краљ Францускй, врло опасно болестанъ био, скакале су акције врло високо, и нека су се яко обогатили. Многи су съ тымъ спекулацие правили и онда кадъ е краљу већ много болъ было. Баронъ Ротшилдь коме е такође много стало было, да зна, како е краљу, оде у дворъ и рекне ађутанту, да има врло важнй посао кодъ краля и да зато моли за аудјенцију. Краљ му дозволи да уђе, и кадъ Ротшилдь неимаши шта да говори, почне коешта да говорити бы забашурити своју праву намъру, рекне му краљ „я знамъ любезни бароне, да сте ме вы ни зашто друго, већ само зато посѣтили, што су многи ваши интереси, са мимъ здравльмъ скопчани, зато идите и немойте се више боятн за мое здравль.“

(Присуство духа и познаванъ слабости) Догађало се више путй, да су люди кои су великогъ присуствія духа были и кои су слабостъ народа и поедини познавали, несамо себе него народе одъ пропасти избављали, и къ больој и славној будућности приводили. Примѣра тога у свѣту было е доста, но мы ћемо само неке овде навести.

Юлие цезарь е народъ римскй више путй у найвећој ярости утишавао съ овимъ рѣчима „Квирити“. Едногъ, кадъ су војници нѣгови сазаклетіе противу нѣга начинили, ушао е онъ у средъ скупштине сузаклетника и врло ладнимъ гласомъ викнуо „Ево ме овде, вы, кои се толико бринете за начинъ, коимъ ће те ми главе доћи, ево ме, и некъ еданъ одъ васъ, когъ самъ увредіо, узме мачъ и прободе ме.“ Ове рѣчи тако су дѣйство имале на непријатељ нѣгове да су сви као укупани стаяли и нико одъ нѣхъ не ни речице проговорити могао, већ су слепо нѣговой заповѣсти слѣдовали.

Скоро овимъ истимъ рѣчима приволео е Ханибалъ свое војнике, да преко Алпа прођу онда, кадъ су се неки одъ нѣгови приврженика и за самъ животь нѣговъ бояли.

Едногъ скупи се на пјанци римској силнй светъ, и сви су мрмљали, тако, да се е наеданпутъ читава буна дигла.

О Г Л А С И.

Подписаный продаемъ изъ свободне руке свою кућу наодећу се у сокаку водећемъ Калемегдану до Обштинске куће, и комшије съ леве стране Савве Нешића быв. клисара Саборне Цркве. Кућа е на едномъ бою и заузима плаца ширине съ лица 5, са зади $4\frac{3}{4}$ и дужине 16 фати. Ко бы волю имао купити нека се изволи мени подписаномъ овамо у Шабцу, или Господ. Гаврилу Вуковићу у Београду погодбе ради прихвати.

У Шабцу 24. Юнія 1857,

ПАВЛЕ СТАНКОВИЊЪ

(1—3) ђумрукція шабачкй.

Подписаный добио е ови дана одъ најбольи майстора бечки врло фини гласирани и фикследеръ штифлетни, и то како мужки тако исто и женски. Осимъ тога има врло фине коже за израћенъ обућа, и врло изредногъ фикса, препоручуе се многобројнимъ наручбинама.

ПАВЛЕ ЈОВАНОВИЊЪ.

Чизмаръ (3,—3)

Подписаный сбогъ одлазка изъ Београда, дае свою кућу подъ кирію, коя постои на врачару више княжевогъ конака, у сокаку водећемъ одъ велике касарне цркви палилулској и коя содржи у себи:

1.) Четири добре собе са едномъ сарачаномъ;

2.) Три куйне са зиданымъ подрумомъ и

3.) Пространу авлію и башту разнымъ усевима засејну, у којој и вода у обште употребителна има.

Ко дакле има волю узети ю, нека се погодбе ради подписаномъ, кои јоштъ у истой кући самъ седи обрати.

У Београду 22. Юнія 1857. год.

КОСТА АТАНАЦКОВИЊЪ

І. Писаръ Суда Окр. Чачан.

(1—3)

Издае Любениръ Ш. Цепановићъ.

У Книгопечатњи Княжества Србскогъ.

Сципио Насива кадъ чуе за то, дигне се на пјанцу и ушавши у средину незадовољника викне: „уђутите рјамљани, еръ я знамъ болъ одъ васъ шта е за републику полезно, а шта ние.“ Савъ народъ уђути, миръ се поврати и народъ се мирно разиђе своимъ кућама.

Тиранъ Сиракузскй Гелонъ чуе, да е противу нѣга сазаклетіе начинѣно и зато се дигне самъ самцитъ на место гдѣ су незадовољници были, уђе у средину нѣиову, баци оружје са себе и рекне, „вы обете да ме убјете и измишљавате начине, коима ћете до цѣли доћи; я самъ ево самъ дошао и донео вамъ оружје мое, узмите га и убјйте ме и тымъ вашу цѣль постигните, ако самъ я тай, кои јој на путу стоимъ.“ При овимъ рѣчма сви онеме. Народъ, кадъ е чуо за ову одважностъ свога владоаца, любіо га е двапутъ више него пре, и подигао му е на томъ истомъ месту споменикъ, кои га е у томъ положеню бывшегъ представљао. После овогъ догађая веле, да е Гелонъ више путй говоріо, лакше е илѣдомъ людй владати кои што изгубити имаю, него еднимъ, кои ништа изгубити нема.

Сципио Африканацъ, кадъ е непријатељ на својој земљи сатро и упропастіо, пошао е у Африку и сву своју войску на лађе натоваріо. Војници су были тымъ ярло незадовољни и готово се читавъ метежъ у лађи породио. Сципио видивши то, рекне имъ „О' ал' смо срећни храбри другови мои, кадъ смо и море побѣдили и покорили.“ и они се сви стишаю.

М а л и н е.

— Превисока мудростъ на небу е, и мы е достићи неможемо, докъ злбу са света неуклонимо.

— Ние чудо, што неки будалу радо имаю и помажу, еръ подобанъ подобна любн.

— Нигди се добродѣтель у свој својој слави непоказуе, као у владателю; еръ се о нѣму може рећи, да е своевольно испуњава.

— Ко е кадаръ свое богатство на добро употребити, има право да га жели.

— Богъ е дао човеку за свашта способностъ, а владателјима е оставіо да е удѣйствуо, зато се они називаю намѣстници божи на земљи.

— Младомъ се човеку све чини ласно, а старомъ све мучно, и зато ни едно ни друго неваля.

— Ко ние кадаръ мрзити, ние кадаръ ни любити.

— Само е мудростъ едина безсмртна, а то зато што съ душомъ живи.